

Андрій КОЗАР

Чи часто запитуємо себе, як ми живемо? Ми любимо мистецтво, архітектуру, малярство; нам подобається музика; можемо розрізнити: ось це – шедевр, а це – отаке, що його на вулиці продають; отже, знаємо вартість певних речей, але коли йдеться про наше життя, то чи вміємо оцінити його вартість? Людина так само, як здатна створити шедевр, здатна написати мелодію, котру слухатимуть упродовж століть, так «по-мистецьки» може й прожити своє життя, щоб її пам'ятали століттями. А з іншого боку, скільки людей перейшло по землі, і по смерті їх ніхто вже не згадує. Певно, нам не йдеться про те, щоб наші імена пам'ятали на землі, а про те, щоб вони були записані на небі, а Господь записує імена тих, хто зумів добре прожити своє земне життя.

7-го вересня минуло 30 років від дня смерті релігійного діяча, Митрополита, Верховного Архієпископа, Патріарха УГКЦ Йосифа (Сліпого). Саме цього чоловіка ми якраз і можемо назвати «митцем», а його, хоч і гірке та складне життя – «мистецтвом».

У 1963 році Глава УГКЦ Йосиф (Сліпий) прибув у Рим. За його звільнення клопотали американський президент Джон Кеннеді і Святіший отець Іван XXIII папа Римський. В цей час Патріарх мобілізує українське релігійне національне життя по світу, дає нове життя УГКЦ, займається великою науковою працею. 7 вересня 1984 року серце Патріарха Йосифа (Сліпого) зупинилося. Його ховали 14 єпископів, 50 священників, більше тисячі вірних з усього світу. Тоді Ватикан оголосив сорокаденну жалобу. Ось такими словами попрощався із Йосифом (Сліпим) папа Іван Павло II: «Подібно, як Христос на Голгофі, Кардинал Сліпий 18 років на засланні, Він не заломився, а, як герой, достойно витримав. Вічна йому пам'ять».

У Сталінських таборах патріарх Йосиф пише пастирське послання до українців, перші слова якого звучать так: «Великого бажайте» (1957). Актуальність цих слів, промовлених кілька десятиліть тому, верифікувалася під час недавніх подій на Майдані. Бо кожне із тих юних сердець там, на майдані, бажало великого. І тисячі тих, хто до сьогодні воює на різних фронтах, на воєнних, на фронтах пошуку правди, є тими послідовниками Патріарха Йосифа (Сліпого). Еріх Марія Ремарк писав: «Смерть одного – це трагедія, а смерть мільйонів – це статистика. Найгірше на війні – байдужість!» Думаю, зараз, коли на східних теренах України гинуть люди, ми просто не можемо стояти осторонь і чекати «кінця». Патріарх Йосиф окрім того, що був людиною мужньою, був також людиною небайдужою. Де б він не був, він завжди палав любов'ю до свого народу, завжди линув думкою до свого краю. Не буду зараз наводити фактів із його життя, які підтверджують вищесказане, зрештою, знайти їх і не так важко, це може зробити кожен, але тут слід згадати наступне. Цей митець поміж спокійним існуванням та Життям обирає останнє! Він говорить до кожного з нас, щоб ми не просто проживали на цій землі, але творили, творили шедеври, які носитимуть такі імена: сім'я, держава, Церква, особистість, Любов... Говорить, що життя – це нагода вкласти себе у щось важливе, світле, високе, це нагода бути щасливим. Бог нас покликав до щастя і радості, і ми можемо ними обдарувати інших. Питання тільки, чи ми навчимося мистецтва жити. Тому Христос і приходить як цілитель, даючи сенс життя. Ми ж, пізнавши Христа, намагаємось давати Його іншим людям, котрі ще не пізнали Його.

Свідчити – це також мистецтво життя; радістю є вказати дорогу, якою можна дійти до вічного блаженства. Отже, ми покликані до удосконалення себе та інших, і це є щастя, коли допомагаєш когось відчувати в собі життя, смак радості, повноти буття.

Трудіємось, щоб наше життя на цій землі не було тільки існуванням, щоб воно було корисним, щоб жили ми в гармонії зі своїми тілом, душею, сумлінням – жили так, щоб це було мистецтвом.

Діла набагато важливіші від слів, і коли досконалисть Божа житиме в нас, то навіть без слів будемо будувати і вдосконалювати інших, як це робив Патріарх Йосиф (Сліпий), котрий хоча і був «зв'язаний» чисто фізично, але палав, був світочем, якого ніщо не змогло і не зможе ніколи погасити!

Андрій КОЗАР «Той був світоч, який палає і світить» (Йо. 5,35) //СЛОВО № 3 (59) 2014, с.24-25